

Les bases d'una pandèmia

Barack Obama i Richard Lugar

Sempre que parlem dels factors principals que amenacen la nostra seguretat nacional, parlem de la proliferació nuclear, dels estats que representen un perill i del terrorisme global. Hi ha, però, una altra amenaça que ens percaça des de l'altra banda de l'oceà, que prové de la natura, i no dels humans: una possible pandèmia de grip del pollastre. Un brot d'aquesta malaltia podria causar milions de morts, desestabilitzar el sud-est asiàtic (on tindria més possibilitats de manifestar-se) i amenaçar la seguretat dels governs d'arreu del món.

A començament d'any, la doctora Julie L. Gerberding, directora del Centre per al Control i la Prevenció de Malalties, va titllar la possibilitat que una grip del pollastre es propagara des del sud-est asiàtic de "situació ominosa per a tot el Planeta". Una grip letal s'escamparia per tot el món en molt pocs dies, i paraltzaria les economies del sud-est asiàtic i d'arreu. Des del punt de vista de la salut pública, un brot de grip del pollastre és "l'amenaça més greu a què ens enfrontem".

Diu els experts internacionals en salut que ja es compleixen dues de les tres condicions que s'han de donar perquè esclati un brot de grip

del pollastre al sud-est asiàtic. En primer lloc, que ha aparegut una nova soca del virus, anomenada A(H5N1), contra la qual els humans no estem immunitzats, o ho estem molt poc. En segon lloc, aquesta soca té capacitat per saltar d'una espècie a una altra. L'únic pas que queda és que l'A(H5N1) patisca una mutació que facilite la transmissió entre humans.

Hi ha hagut alguns senyals alarmants, però. No fa gaires mesos, els científics han detectat el virus en mamífers que no l'havien patit abans, incloent-hi tigres, lleopards i gats domèstics. El fet que haja proliferat d'aquesta manera suggereix que el virus ja es troba en fase de mutació i que podria, molt aviat, fer-se transmissible entre humans, la qual cosa generaria una pandèmia. De fet, segons els experts de l'administració, ja hi ha hagut uns pocs casos de contagi d'A(H5N1) entre humans.

El precedent més temut és la pandèmia de grip del 1918, que va començar al Mitjà Oest americà i que va escombrar el Planeta molt abans de l'era dels avions. Van morir-hi de 20 a 40 milions de persones. Diu John M. Barry a *La gran grip* que "va matar en un any més gent que la pesta negra en un segle; va matar més gent en 24 setmanes que la sida en 24 anys".

Les precaucions que s'han pres són ben poques i arribaran massa tard en cas d'un brot de grip del pollastre al sud-est asiàtic. Fins avui, més del 60% de gent a qui han diagnosticat

la grip ha mort. No hi ha cap vacuna demostrada contra l'A(H5N1), i per fer-ne una d'efectiva es trigarien mesos. És primordial que la comunitat internacional, liderada pels EUA, prengui les mesures necessàries per prevenir una pandèmia.

Què hauríem de fer? Segons l'OMS, esmerçar-hi més diners i més acció preventiva. En total, uns 100 milions de dòlars. El Congrés dels EUA va contestar de seguida. Un grup de senadors de tots dos partits va aconseguir 25 milions de dòlars per a prevenció, la qual cosa va permetre que les agències dedicades a salut pública milloraren les actuacions.

A més, el Comitè de Relacions Internacionals del Senat va aprovar una legislació en què demanava al president Bush que creara una comissió especial de senadors per dissenyar una estratègia internacional per lluitar contra la grip. Aquests són només els primers passos. Els experts sanitaris internacionals opinen que el sud-est asiàtic serà l'epicentre de la grip, al llarg de les properes dècades. Recomanem a l'administració Bush que treballi amb els funcionaris sanitaris, amb la indústria farmacèutica, amb els governs estrangers i amb les organitzacions internacionals per crear un marc d'actuació permanent i evitar la propagació de futures malalties infeccioses.

Aquest marc d'actuació podria establir:

—Un augment en els controls mèdics internacionals, en la capacitat de resposta i en l'educació pública i la coordinació, especialment al sud-est asiàtic.

—Emmagatzemament de dosis antivirals suficients per cobrir les poblacions de risc i els treballadors en perill.

—Garantia que, als EUA, totes les agències posen en marxa plans de control, cures mèdiques, distribució de vacunes i de medicaments, protecció de la força de treball i manteniment de les funcions públiques principals en cas de pandèmia.

—Acceleració de les investigacions en matèria de vacunes contra aquesta grip i medicaments antivirals.

—Establiment d'incentius per encoratjar els països perquè informen dels brots de grip ràpidament.

Fins ara, encara no hi ha hagut cap cas d'A(H5N1) als Estats Units. Però, en aquests temps en què pots pujar a un avió a Bangkok o Hong Kong i arribar a Chicago, Indianapolis o Nova York en poques hores, hem d'afrontar la realitat i saber que aquestes malalties letals exòtiques no són problemes sanitaris aïllats a l'altra banda del món, sinó amenaces directes i immediates contra la nostra pròpia seguretat i prosperitat.

Barack Obama, senador demòcrata per Illinois, és membre del Comitè de Relacions Internacionals del Senat, i Richard Lugar, senador republicà per Indiana, presideix aquest comitè

© The New York Times — EL TEMPS

Traducció: Maite Insa

